

Rovviltnemnda i region 6
v/Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer
Att. Inge Hafstad

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Dato:

2011/5482 ART-VI-SH

Arkivkode:

24.05.2011

444.6

Regional forvaltningsplan for rovvilt - uttalelse til rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge

Direktoratet for naturforvaltning viser til forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) om rovviltnemndenes rolle i rovviltforvaltningen. I forskriften vises det til rovviltnemndenes hovedansvar for forvaltningen av rovviltartene innen sin region. Rovviltnemnda skal gjennomføre vedtatt nasjonal rovviltpolitikk innenfor sin region, og har ansvaret for å utarbeide en regional forvaltningsplan for rovvilt innenfor sin region.

I 2006 utarbeidet rovviltnemnda i region 6 en forvaltningsplan for rovvilt i Midt-Norge. Direktoratet viser til e-post fra rovviltnemnda i region 6 datert 3.mai 2011 om oversendelse av forslag til en revidert forvaltningsplan for regionen. Planen har vært på høring til aktuelle kommuner og organisasjoner. I henhold til forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 6 skal planen sendes Direktoratet for naturforvaltning til uttalelse før den vedtas av rovviltnemnda. Nemnda godkjenner selv sin egen plan, og direktoratets merknader bør følge protokollen fra møtet der planen godkjennes.

Direktoratet vil i denne uttalelsen legge vekt på hvorvidt planen er innenfor rammene av nasjonal politikk. Uttalelsen vil være på et overordnet nivå, og vi går ikke inn på mindre uklarheter.

Generelt

Direktoratet mener at foreliggende utkast til forvaltningsplan er oversiktlig og ryddig. Planen inneholder mye relevant bakgrunnsstoff og grunnlagsmateriale som situasjonen for beitenæringene, tapstall, bestandsutvikling for rovviltartene og kartgrunnlag. Det er benyttet gode og illustrative figurer og kart og det er gjort viktige oppdateringer på datagrunnlag. Forvaltningsplanen vil være et viktig arbeidsverktøy for rovviltnemnda, fylkesmenn og direktoratet framover.

Nasjonal politikk

Forslaget til forvaltningsplan for region 6 gjenspeiler målsetningen i St.meld. nr. 15 (2003-2004) og Innst. S. nr. 174(2003-2004). I planen vises det til internasjonale avtaler, regelverket, samt de nasjonale føringer som Regjeringsplattformen "Soria Moria II" legger opp til. Direktoratet mener i

hovedsak at planen følger nasjonal politikk, men vil i det følgende påpeke momenter i forhold til utformingen av forvaltningsområdene for jerv som etableres innenfor regionen ut fra en faglig vurdering basert på økologisk kunnskap om rovviltartene, lokalisering, og opp mot målsetning om en langsiktig, forutsigbar og konfliktdempende forvaltning.

Rovviltnemnda har i sin revisjon av forvaltningsplanen foreslått å fjerne Trollheimen som yngleområde for jerv. I forslaget fordeles regionens mål om 10 ynglinger av jerv som følger:

Møre og Romsdal: 3 ynglinger innenfor Snøhetta og Reinheimen.

Sør-Trøndelag: 3 ynglinger innenfor Tydal og Røros, samt deler av Selbu/Holtålen/Midtre Gausdal kommuner.

Nord-Trøndelag: 4 ynglinger øst for E6, hvorav 2 ynglinger nord for grensen mellom Luru og Skjækerfjell reinbeitedistrikt, og 2 ynglinger sør for grensen mellom de to distriktene.

Direktoratet viser til den informasjon som er framkommet gjennom innsamlet ekskrementer og DNA-analyser som har gitt kunnskap om tre delbestander av jerv i Skandinavia som skiller seg genetisk fra hverandre. Bestanden av jerv i Møre og Romsdal tilhører en sørvestlig delbestand. I rapport 660 fra Norsk institutt for naturforskning ”DNA-basert overvåking av den skandinaviske jervbestanden vinteren 2009” heter det:

”Spesielt den sørvestlige delbestanden fremstår som sårbar med en bestandsstørrelse på knapt 70 individer og svært begrenset tilførsel av dyr fra den betydelig større bestanden øst for Østerdalen og nord for Trondheim”.

Direktoratet mener at nemndas forslag om å fjerne Trollheimen fra yngleområdet for jerv kan få negative konsekvenser for den sørvestlige delbestanden. Tiltaket vil medføre et større uttak av jerv i form av skadefelling, hiuttak og lisensfelling i dette området, noe som vil kunne redusere den genetiske utvekslingen mellom den sørvestlige og bestanden øst for Østerdalen og nord for Trondheim. Dette vil kunne medføre en ytterligere adskilt delbestand.

Direktoratet viser videre til at Trollheimen har vært et viktig område for oppfyllelse av regionens delmål på 3 årlige ynglinger i Møre og Romsdal fylke, se tabell 1. Konsekvensene av å fjerne Trollheimen fra yngleområdet for jerv kan medføre at delmålet på 3 ynglinger av jerv for Møre og Romsdal vanskeligere kan oppfylles.

Tabell 1. Ynglinger av jerv i Møre og Romsdal fylke

Område	2006	2007	2008	2009	2010
Snøhetta/Reinheimen	1	1	4	3	2
Trollheimen	1	2	2	-	1
Områder uten mål om yngling	-	-	-	-	1
Totalt	2	3	6	3	4

Dersom det ikke skal være mål om yngling i Trollheimen, men at delmålet på 3 ynglinger av jerv i Møre og Romsdal skal oppfylles på et mindre område i Snøhetta/Reinheimen vil dette, om målet oppnås, medføre mer aktivitet av jerv i yngleområdet, samt tilgrensende områder. Skader på sau voldt av jerv i disse områdene vil øke.

Direktoratet har ingen merknader til at rovviltnemnda foreslår å fjerne Fosenhalvøya, inkludert den del av Namdalseid kommune som ligger vest for riksvei 17, og de deler av Namsos kommune som ligger sørvest for Namsenfjorden fra området med mål om yngling av gaupe.

Direktoratet vil imidlertid vise til tidligere kommentarer om den informasjon og kunnskap som har framkommet gjennom de senere års forskning på store rovdyr og samspillet mellom artene. Dette gjelder blant annet samspillet mellom jerv og gaupe. Jerv som er en utpreget åtseleter kan ha store fordeler av å ha andre store rovdyr som gaupe i samme område. Gaupe er oftest skadevolder på større byttedyr som rein, mens jerven tar over og nyttiggjør seg av hele kadaveret. Gaupe oppgir vanligvis større byttedyr mens det fortsatt er mye biomasse igjen som da blir tilgjengelig for åtseleter. Dette kan innebære at det totalt sett vil være mindre tap av beitedyr i et område med både gaupe og jerv, sammenlignet med samme antall rovdyr i to adskilte områder. Rovviltnemnda i region 6 har i sin revisjon av forvaltningsplanen minsket overlappende yngleområder for jerv og gaupe, noe som kan medføre større tap av sau og rein til rovvilt.

Direktoratet vil også påpeke at rovviltnemnda i sitt utkast til forvaltningsplan ikke viser til den geografiske inndeling av yngleområder og prioriterte beiteområder i tilgrensende forvaltningsregioner for rovvilt, og hvilke konsekvenser dette kan ha for regionen. Direktoratet har tidligere oppfordret rovviltnemndene til dialog og samarbeid på tvers av regiongrensene, og at dette bør gjenspeiles i forvaltningsplanene.

Andre kommentarer

I forhold til nemndas vurderinger om tapsreducerende tiltak og bruk av FKT-midler ønsker direktoratet å understreke betydningen av at prioriteringer med hensyn på slike midler bør komme tydelig fram i forvaltningsplanen. Dette for å skape nødvendig forutsigbarhet for beitenæringene. Det følger av føringer i brev fra LMD og MD av 28. juli 2006, at i de prioriterte beiteområdene skal næringsutøverne kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Samtidig følger det av dette brevet at i områder som er prioritert som rovviltområder, skal produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i området. Det bør også være en koordinering av tiltak på tvers av beitelags- og kommunegrenser, samt fylkesgrenser der dette følger naturlig av forvaltningsplanen.

Når det gjelder kapittelet om forvaltning av kongeørn viser direktoratet til at det gjennom det nasjonale overvåkingsprogrammet arbeides med kartlegging av kongeørnbestanden, og at oppdaterte bestandstall vil kunne presenteres når kartleggingsarbeidet er ferdigstilt.

Direktoratet viser til at formidling av informasjon om roller, ansvar og oppgaver er en viktig del av rovviltforvaltningen og mener at det kan være formålstjenelig å legge inn et eget informasjonskapittel i forvaltningsplanen med oversikt over aktuelle kanaler hvor leseren kan innhente ytterligere informasjon om rovvilt.

Rovviltnemnda har i vedlegg til forvaltningsplanen tatt inn politiske signaler fra nemnda og ulike forhold som nemnda vil arbeide for. Direktoratet kommenterer ikke punktene i vedlegget, men direktoratet oppfatter denne løsningen som ryddig og tydeliggjørende for leseren.

Med hilsen
Direktoratet for naturforvaltning

Terje Bø e.f.
seksjonssjef

Susanne Hanssen

Kopi til:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Statens hus	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	Molde
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo